

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev2 439/10
28.09.2010. godina
Beograd

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Sonje Brkić i Milomira Nikolića, članova veća, u predmetu tužioca M.D. iz N.P. koga zastupa D.D. advokat iz N.P. protiv tužene S.p.c. „...“ iz N.P., radi poništaja rešenja o otkazu, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Novom Pazaru Gž.1-12/09 od 27.02.2009. godine, u sednici održanoj dana 28.09.2010. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE revizija izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Novom Pazaru Gž.1-12/09 od 27.02.2009. godine u stavu prvom izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Opštinskog suda u Novom Pazaru P.556/07 od 20.11.2008. godine: Opštinski sud u Novom Pazaru oglosio se apsolutno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari i tužbu tužioca odbacio zbog nenadležnosti suda.

Okružni sud u Novom Pazaru je rešenjem Gž.1-12/09 od 27.02.2009. godine: odbio kao neosnovanu žalbu tužioca i potvrdio rešenje Opštinskog suda u Novom Pazaru P1-556/07 od 20.11.2008. godine; ukinuo dopunsko rešenje Opštinskog suda u Novom Pazaru P1.556/07 od 12.12.2008. godine i predmet vratio tom sudu na ponovni postupak i odluku.

Protiv navedene drugostepene odluke u stavu prvom izreke tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu odluku u smislu odredaba člana 399. u vezi člana 412. stav 5. Zakona o parničnom postupku - ZPP („Službeni glasnik RS“ br.125/04), koje se primenjuju na osnovu odredbe člana 55. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ br.111/09), obzirom da je revizija tužioca protiv navedene drugostepene odluke izjavljena pre 29.12.2009. godine i utvrdio da revizija tužioca nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni bitnih povreda iz

RevII 439/10

2.

člana 361. stav 2. tačka 12. i člana 361. stav 1. u vezi člana 382. stav 1. ZPP na koju u reviziji ukazuje tužilac. Nižestepene odluke sadrže jasne i potpune razloge o bitnim činjenicama od kojih zavisi ocena o sudskoj jurisdikciji u vezi ocene zakonitosti odluke tužene S.p.c., a drugostepeni sud je ocenio sve žalbene navode od značaja i naveo razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Pravilno su nižestepeni sudovi odbacili tužbu tužioca za poništaj odluke tužene br.191 od 17.07.2007. godine o otkazu tužioca - koji je radio kod tužene S.p.c. „...“ u N.P. koji je doneo starešina crkve, obzirom da je za pružanje sudske zaštite tužiocu u smislu člana 1. u vezi člana 16. stav 2. ZPP posebnim zakonom predviđena druga vrsta postupka.

Naime, prema odredbama člana 44. st. 1. i 2. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ br.98/06), crkve i verske zajednice su ravnopravne i odvojene od države. Crkve i verske zajednice su ravnopravne i slobodne da samostalno uređuju svoju unutrašnju organizaciju, verske poslove, da javno vrše verske obrede, da osnivaju verske škole, socijalne i dobrotvorne ustanove i da njima upravljaju, u skladu sa zakonom. Zakonom o crkvama i verskim zajednicama („Službeni glasnik RS“, br.362/06) uređena su pitanja koja se odnose na pravni položaj crkava i verskih zajednica i njihovu autonomiju, pa je tako odredbama člana 6. stav 1. i 3. propisano da su crkve i verske zajednice nezavisne od države i jednake pred zakonom i da crkve i verske zajednice imaju pravo da samostalno uređuju i sprovode svoj poredak i organizaciju i da samostalno obavljaju svoje unutrašnje i javne poslove. Autonomna regulativa crkava i verskih zajednica u smislu člana 7. ovog zakona ukazuje da država ne može ometati primenu autonomnih propisa crkava i verskih zajednica, kao i da za izvršenje pravnosnažnih odluka i presuda koje izdaju nadležni organi crkava i verskih zajednica država pruža odgovarajuću pomoć, na njihov zahtev, u skladu sa zakonom. Crkve i verske zajednice koje su registrovane u skladu sa ovim zakonom imaju svojstvo pravnog lica (član 9. stav 1.).

Prava sveštenika, odnosno verskih službenika uređena su članom 8. Zakona o crkvama i verskim zajednicama tako da starešine odnosno verske službenike biraju i postavljaju crkve i verske zajednice, u skladu sa svojim autonomnim propisima (stav 1.), a vršenje svešteničke, odnosno verske službe reguliše se autonomnim propisima crkava i verskih zajednica (stav 2.).

Sveštenici, odnosno verski službenici imaju pravo na zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa zakonom u smislu odredbi člana 29. stav 1. Zakona o crkvama i verskim zajednicama - kojima su regulisana socijalna prava ovih lica. Ova prava ostvaruju kao osiguranici samostalnih delatnosti u smislu člana 12. tačka 4. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS“, br.34/03, 64/04, 84/04, 85/065, 101/05, 63/06, 106/06), u vezi člana 6. stav 1. tačka 13. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Službeni glasnik RS“, br.84/04, 61/05, 62/06).

RevII 439/10

3.

Prema članu 176. stav 1. tačka 16. Ustava Srpske pravoslavne crkve, kao autonomnog propisa kojim su uređena pitanja unutrašnje organizacije tužene, paroh između ostalog ima i dužnost da: postavlja i otpušta u sporazumu sa crkveno-opštinskim odborom crkvenjaka i pojca; upućuje ih, rukovodi i nadzire u njihovoj službi, a u slučaju nesporazuma između paroha i crkveno-opštinskog odbora u pitanju pojca i crkvenjaka, spor konačno rešava eparhijski Arhijerej.

Eparhijski crkveni sud je u smislu člana 115. u vezi člana 143. Ustava Srpske pravoslavne crkve organ eparhijskog Arhijereja za crkveno sudstvo i poslove unutrašnje crkvene uprave, a odluke eparhijskih crkvenih sudova koji ne podležu razmatranju viših vlasti, izvršne su i njih izvršavaju područni crkveni organu (član 135).

Kako se prema odredbama člana 2. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, br.24/2005, 61/2005), odredbe ovog matičnog zakona primenjuju na zaposlene koji rade na teritoriji Republike Srbije ako zakonom nije drukčije određeno, na položaj prava i odgovornosti lica koja vrše versku službu se, po oceni Vrhovnog kasacionog suda, ne primenjuju propisi matičnog radnog zakonodavstva, već autonomni propisi kojima je uređen položaj crkava i verskih zajednica. Sistemski propisi garantuju ostvarivanje socijalnih prava ovim licima iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, a vršenje verske službe i zaštita prava ovih lica uređuje se autonomnim propisima i ostvaruje pred organima crkava, odnosno verskih zajednica.

Imajući u vidu da je rešenje o otkazu tužiocu od 17.07.2007. godine doneo starešina hrama „...“ u N.P. i da je njegov zahtev za poništenje ovog rešenja odbio kao neosnovan Crkveni Sud eparhije raško-prizrenske i kosovsko-metohijske odlukom od 17.01.2008. godine, to je ocena zakonitosti rešenja o ovom otkazu izvršena u skladu sa autonomnim propisima u posebnoj vrsti postupka određenog posebnim propisima, pa se ocena zakonitosti odluke o otkazu ne može vršiti i po pravilima iz člana 1. ZPP, kojima se uređuje postupak za pružanje sudske zaštite. Zato ni po oceni revizijskog suda rešavanje ove vrste sporova nije u sudskoj jurisdikciji.

Iz iznetih razloga Vrhovni kasacioni sud je na osnovu ovlašćenja iz člana 405. stav 1. u vezi člana 412. ZPP odbio reviziju tužioca kao neosnovanu i odlučio kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Snežana Andrejević, s.r.